

Utrikesdepartementet

Enheten för internationell handelspolitik och EU:s
inre marknad, Inre marknaden

**Konkurrenskraftsrådets möte (inre marknads-, forsknings-
och rymdministrarna) den 25–26 november 2021**

Kommitterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. (ev.) Godkännande av A-punkter
  - a) Icke lagstiftande verksamhet
  - b) Lagstiftning (offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

Lagstiftningsöverläggningar

(Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om
Europeiska unionen)

**3. Förordningen om en inre marknad för digitala tjänster
(rättsakten om digitala tjänster, DSA) och om ändring av direktiv
2000/31/EG**

- *Beslut om allmän inriktning.*

Ansvarigt statsråd:

Anders Ygeman

Förslagets innehåll:

Förslaget till förordning om en inre marknad för digitala tjänster (DSA) syftar till att skapa en inre marknad för digitala tjänster och harmonisera regler för

förmedlingstjänster. Det innefattar bland annat att förbättra och tydliggöra regler för hantering av innehåll och motivering av beslut, överklagandemekanismer, transparens, informationsutbyte mellan medlemsstater samt att införa skarpare bestämmelser för regelefterlevnad för mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer.

Regler som diskuterats särskilt i rådet är sådana som rör tillsyn och verkställighet av förordningen, skyldigheter för onlinemarknadsplatser, harmonisering av förelägganden som kan riktas mot förmedlingstjänster samt frågor om hantering av funktioner för anmälan och åtgärder (s.k. *notice and action*). Diskussioner har även ägt rum kring tillämpningsområdet och relationen till andra rättsakter.

Diskussionerna har resulterat i ökade skyldigheter för onlinemarknadsplatser, tydligare skrivningar om ramarna för förelägganden samt en ändrad tillsyn och verkställighet av förordningen där kommissionen föreslås vara mer involverad för mycket stora onlineplattformar och mycket stora sökmotorer. Därutöver har diskussionerna resulterat i skrivningar om beaktandet av yttrande- och informationsfriheten samt mediefriheten och mediepluralism. Även mycket stora sökmotorer omfattas uttryckligen av särskilda skyldigheter.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen är i grunden stödjande till förslaget och anser att tillhandahållare av förmedlingstjänster behöver ta ett större ansvar för innehåll som uppenbart är olagligt, samtidigt som yttrande- och informationsfriheten värnas.

En central utgångspunkt för regeringens arbete med DSA är att säkerställa en lagtext som bidrar till att den digitala inre marknaden främjas och att reglerna är tydliga för tjänsteleverantörer och tjänstemottagare. Fragmentering ska motverkas och företagens, särskilt små och medelstora företags, intresse av förutsebarhet och rättssäkerhet måste säkerställas i största möjliga utsträckning.

För att säkerställa en enhetlig tillsyn av förordningen bör ursprungslandsprincipen från e-handelsdirektivet bevaras. En annan viktig princip är förbudet mot att rikta generella övervakningsskyldigheter mot tjänstetillhandahållare.

Regeringen anser även fortsatt att det är nödvändigt att uppnå en balans i det slutliga förhandlingsresultatet, bland annat i syfte att säkerställa respekten för mänskliga rättigheter, inklusive yttrandefriheten, jämställdhet och principen om icke-diskriminering, samtidigt som skyddet för människors hälsa och miljön inte urholkas. I den bemärkelsen är det även av yttersta vikt att förordningen uppvisar en förenlighet med WTO-regelverket i relevanta delar. Därtill behöver regelverket främja den digitala ekonomin och plattformars innovationskapacitet. Regeringen ska därför verka för att den slutliga förordningen är utformad så att den blir väl avvägd och proportionerlig samt att förordningen inte leder till ojämlika konkurrensvillkor mellan marknadens aktörer.

När det gäller de grundlagsmässiga aspekterna av förslaget anser regeringen att det förslag som föreligger bör kunna accepteras inom ramen för en allmän inriktning.

Regeringen kommer även fortsatt bevaka och följa upp att viktiga delar av rådets förslag finns med. Det gäller inte minst att de åtgärder som vidtas av förmedlingstjänster efter anmälan ska omfatta enbart innehåll som uppenbart är olagligt och inte olämpligt innehåll samt att förordningen förblir en förfarandereglering.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Överläggning med näringsutskottet ägde rum den 2 februari 2021.

Överläggning med konstitutionsutskottet om grundlagsaspekterna i förslaget ägde rum den 23 februari, den 4 maj och den 16 november 2021.

Information lämnades till näringsutskottet den 20 maj och samråd med EU-nämnden ägde rum 21 maj.

Fortsatt behandling av ärendet:

Under förutsättning att en allmän inriktning antas i rådet kommer förslaget fortsatt att behandlas i trilogförhandlingar mellan rådet, Europaparlamentet och kommissionen.

Faktapromemoria:

Fakta- PM 2020/21:67 – Förslag till förordning om en inre marknad för digitala tjänster

4. Förordningen om konkurrensdrivna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn (rättsakten Digital Markets Act, DMA)

- *Beslut om allmän inriktning*

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Förslaget rör en förhandsreglering av stora digitala plattformsföretag. Syftet med förslaget, som grundar sig på artikel 114 i EUF-fördraget, är att säkerställa en konkurrensutsatt och rättvis digital sektor i allmänhet och grundläggande plattformstjänster i synnerhet, i syfte att främja innovation, hög kvalitet på digitala produkter och tjänster, rättvisa och konkurrenskraftiga priser samt en hög kvalitet och valmöjligheter för företags- och slutanvändare inom den digitala sektorn.

Förslaget till DMA presenterades av kommissionen den 15 december 2020. Under det första halvåret 2021 genomfördes en första läsning av förslaget och ett första kompromissförslag lades fram. Därefter har tre kompromissförslag lagts fram av ordförandeskapet, varav det senaste den 5 november. Den 27 maj 2021 höll konkurrenskraftsrådet en diskussion som gav vägledning för de fortsatta förhandlingarna och noterade en lägesrapport från ordförandeskapet. Vidare gavs stöd åt det inkommande ordförandeskapets ambition att slutföra texten och få ett mandat i november för att börja förhandla med Europaparlamentet så snart som möjligt. I Europeiska rådets slutsatser från den 21–22 oktober 2021 uppmanades lagstiftarna att fortsätta arbetet med förslaget om DMA i syfte att nå en ambitiös överenskommelse så snart som möjligt.

Det slovenska ordförandeskapet har identifierat ett enhetligt stöd från medlemsstaterna i arbetsgruppen när det gäller den nu framlagda kompromisstexten och föreslår att den ska ligga till grund för ett beslut om allmän inriktning vid konkurrenskraftsrådet den 25 november.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen ser de harmoniserande reglerna i DMA som ett viktigt steg för bättre förutsättningar för konkurrens, innovation, investeringar och inträde av nya aktörer på plattformsmarknader och till att balansen mellan stora

grindvaksföretag och deras företagsanvändare förbättras. Det är viktigt att reglerna kommer på plats så snart som möjligt.

Regeringen har i rådsförhandlingarna verkat stödjande tillkommissionens ursprungliga förslag. Viktiga frågor i detta avseende har varit att bibehålla en hög grad av harmonisering av lagstiftningen, att kommissionen ska ha tydligt huvudansvar för tillsynen över de företag som klassificeras som grindvakter och att bördan och involveringen av de nationella myndigheterna ska begränsas. Detta är viktigt inte minst från ett inre marknadsperspektiv. Vidare har regeringen verkat för att innebörden av de skyldigheter som grindvakterna åläggs att följa i förordningen i huvudsak bevaras och att logiken dem emellan bibehålls. Det har även varit viktigt att sträva efter en balanserad förordning så att inte innovation och investeringsviljan hos de företag som omfattas av regleringen påverkas på ett oproportionerligt sätt samt att det förslag som kommer på plats innebär ett effektivt och rättssäkert förfarande för företagen. Utgångspunkten för regeringen har varit och är att uppnå en framtidssäkrad förordning som snabbt kan anpassas till nya marknadsförhållanden. Mot denna bakgrund anser regeringen att det är rimligt att kommissionen ges befogenheter att exempelvis revidera metodiken rörande tröskelvärden för vilka företag som klassificeras som grindvakter. Det bör dock anges tydligt i förordningen vad delegeringarna avser.

Regeringen anser att det förslag som nu har lagts fram är balanserat och proportionerligt och att den kompromisstext som ordförandeskapet har presenterat kan ligga till grund för beslut om allmän inriktning vid Konkurrenskraftsrådet den 25 november.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Regeringen överlade efter begäran med näringsutskottet den 2 februari 2021. Den 20 respektive den 21 maj 2021 överlade regeringen med näringsutskottet och EU-nämnden inför konkurrenskraftsrådet den 27 maj 2021.

Fortsatt behandling av ärendet:

Efter ett beslut om allmän inriktning i konkurrenskraftsrådet kommer förslaget att behandlas inom ramen för trilog mellan Europaparlamentet, Europeiska ministerrådet och Europeiska kommissionen.

Faktapromemoria:

Fakta- PM 2020/21:66 – Förordning om konkurrensdrivna och rättvisa marknader inom den digitala sektorn

Icke lagstiftande verksamhet

5. Genomförandet av EU:s återhämtningsplan

- *Riktlinjedebatt*

Ansvarigt statsråd:

Magdalena Andersson (EU:s återhämtningsplan)

Ibrahim Baylan (industripolitik)

Förslagets innehåll:

Något diskussionsunderlag har ännu inte presenterats för dagordningspunkten. Diskussionen på mötet väntas behandla genomförandet av EU:s återhämtningsplan med fokus på kopplingen mellan faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) och EU:s industri.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen sitt förslag till flerårig budgetram (MFF) för perioden 2021–2027 och till inrättande av *Next Generation EU* (NGEU). Vid Europeiska rådets möte den 17–21 juli 2020 nåddes en överenskommelse om MFF, inklusive systemet för Europeiska unionens egna medel, samt NGEU. De aktuella rättsakterna antogs av rådet i december 2020. Beslutet om systemet för EU:s egna medel trädde ikraft den 1 juni 2021 efter att samtliga medlemsstater ratificerat beslutet. Den 14 april 2021 presenterade kommissionen ett meddelande om en strategi för finansieringen av NGEU. I meddelandet redovisar kommissionen hur upplåningen på kapitalmarknaden ska organiseras och skötas.

Den 28 maj 2020 presenterade kommissionen ett förslag om inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens. Förordningen trädde i kraft den 19 februari 2021. Enligt förordningen ska medlemsstaterna lämna in återhämtnings- och resiliensplaner till kommissionen för att erhålla ekonomiskt stöd från RRF. Planerna ska godkännas genom att rådet antar genomförandebeslut. Hittills har 22 genomförandebeslut godkänts. Planerna ska redogöra för vilka reformer och investeringar medlemsstaterna planerar

att genomföra, ange tidsbestämda mål och delmål för dessa åtgärder, samt förklara hur de planerade åtgärderna uppfyller de kriterier som anges i förordningen.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att det är viktigt med ett ambitiöst genomförande av återhämtningsplaner inom faciliteten för återhämtning och resiliens för att stärka EU:s utveckling på sikt, inklusive förutsättningarna för EU:s industri. Regeringen välkomnar att faciliteten för återhämtning och resiliens innehåller ambitiösa klimatkrav. Det är vidare viktigt att främja synergierna mellan ekonomisk återhämtning samt den gröna och digitala omställningen. Den gröna och digitala omställningen innebär möjligheter för europeisk industri, vilket till exempel de uppmärksammade investeringarna i norra Sverige visar. För att uppnå målen om ekonomisk återhämtning och grön omställning bör ekonomiska åtgärder, i möjligaste mån, bidra till uppfyllelse av EU:s klimatmål.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Samråd med EU-nämnden om finansieringen av NGEU har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 16 april 2021. Överläggning med finansutskottet om kommissionens strategi för finansieringen av NGEU ägde rum den 24 juni 2021.

Samråd med EU-nämnden inför rådets antagande av faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) ägde rum den 11 februari 2021 och samråd om enskilda genomförandebeslut senast den 5 november 2021. Överläggning med finansutskottet om RRF ägde rum den 16 juni 2020. Finansutskottet fick senast information om processen för återhämtnings- och resiliensplanernas genomförandebeslut den 24 juni 2021. Den 21 september blev FiU senast informerad om läget för den svenska planen.

Fortsatt behandling av ärendet:

Det är i dagsläget inte känt om rådslutsatser kommer att antas vid ett senare tillfälle.

Faktapromemoria:

Faktapromemoria 2020/21:FPM104 Strategi för finansiering av EU:s återhämtningsinstrument

Faktapromemoria 2019/20:FPM52 Förslag till förordning om inrättande av en facilitet för återhämtning och resiliens

6. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag (Offentlig överläggning i enlighet med artikel 16.8 i fördraget om Europeiska unionen)

i) EU Fit for 55-paketet

- *Informationspunkt, lägesrapport från slovenska ordförandeskapet.*

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan (industripolitik), Per Bolund (klimatpolitik), Anders Ygeman (energipolitik), Magdalena Andersson (finanspolitik) och Tomas Eneroth (transportpolitik)

Förslagets innehåll:

Vid mötet kommer kommissionen presentera en lägesuppdatering gällande Fit for 55-paketet.

Kommissionen presenterade sin industristrategi i mars 2020 och en uppdaterad industristrategi i mars 2021. I båda strategierna är den gröna omställningen en central del.

Den 14 juli presenterade kommissionen sitt lagstiftningspaket ”Fit for 55” (COM (2021) 550 final). Paketet syftar till att nå EU:s skärpta klimatmål till 2030, att minska EU:s nettoutsläpp av växthusgaser med minst 55 procent jämfört 1990 års nivåer samt att uppnå klimatneutralitet senast 2050. Fit for 55-paketet innehåller sammanlagt 13 förslag, varav åtta gäller befintliga rättsakter och fem av förslagen är till nya rättsakter och initiativ. Förslagen gäller områdena klimat, energi, bränslen, fordon, transporter, byggnader samt markanvändning och skogsbruk. Många av förslagen kommer att ha påverkan på EU:s industri. Kommissionen beskriver paketet som en mix av olika typer av styrmedel: prissättande, målsättande, reglerande samt stödåtgärder.

- ii) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om ändring av direktiv 2013/34/EU, direktiv 2004/109/EG, direktiv 2006/43/EG och förordning (EU) nr 537/2014 vad gäller företagens hållbarhetsrapportering.

- *Informationspunkt, lägesrapport.*

Ansvarigt statsråd:

Morgan Johansson

Förslagets innehåll:

Det slovenska ordförandeskapet väntas ge en lägesrapport om de pågående förhandlingarna om förslaget till direktiv om företagens hållbarhetsrapportering inklusive en översikt över ordförandeskapets kompromissförslag.

- iii) Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om konsumentkrediter

- *Informationspunkt, lägesrapport.*

Ansvarigt statsråd:

Morgan Johansson

Förslagets innehåll:

Det slovenska ordförandeskapet väntas ge en lägesrapport om pågående förhandlingar i rådet. Förslaget till Europaparlamentets och rådets direktiv om konsumentkrediter innehåller bestämmelser som harmoniserar ett antal aspekter i konsumentförhållanden när det gäller vissa kreditavtal och gräsrotsfinansieringstjänster. Målsättningen är att förbättra konsumentskyddet och därmed öka konsumenternas förtroende samt att främja en väl fungerande inre marknad för konsumentkrediter genom att säkerställa lika villkor för kreditgivare i alla medlemsstater. Förslaget ska även beakta den tekniska utveckling som skett efter antagandet av det nuvarande direktivet.

iv) Förordning om allmän produktsäkerhet

- *Informationspunkt, lägesrapport.*

Ansvarigt statsråd:

Lena Micko

Förslagets innehåll:

Det slovenska ordförandeskapet väntas ge en lägesbeskrivning om förhandlingsläget. Den 30 juni 2021 presenterade kommissionen ett förslag till förordning om allmän produktsäkerhet som kommer att ersätta nu gällande produktsäkerhetsdirektiv som är 20 år gammalt.

Regelverket revideras bl.a. för att anpassas till nya utmaningar till följd av ny teknik och behov av att skydda konsumenter som handlar via digitala marknadsplatser från farliga produkter. Återkallelseförfaranden föreslås effektiviseras för att undvika att farliga produkter blir kvar hos konsumenterna. Ett annat övergripande syfte är att förbättra efterlevnaden av produktsäkerhetsregler i hela leveranskedjan. Förslaget förbättrar för företagen genom tydligare regler och mer lika villkor för näringsidkare.

v) Förordning om maskinprodukter

- *Informationspunkt, lägesrapport.*

Ansvarigt statsråd:

Eva Nordmark

Förslagets innehåll:

Kommissionen väntas ge en presentation av en ny förordning om maskiner som ska ersätta det nu gällande maskindirektivet. Förslaget till ny förordning presenterades den 21 april 2021.

Förslaget till förordning är tänkt att bidra både till den digitala övergången och till att stärka den inre marknaden. Målen med det nuvarande maskindirektivet är att upprätthålla, öka och utjämna säkerhetsnivån på maskiner mellan medlemsstaterna inom EU.

b) Årsrapport för 2021 från nätverket av företrädare för små och medelstora företag till konkurrenskraftsrådet

- *Informationspunkt, presentation av kommissionen.*

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Kommissionen avser presentera den årliga rapporten som tagits fram av *SME Envoy Network* som beskriver status i genomförandet av EU:s politik för små och medelstora företag samt de huvudsakliga frågorna som tagits upp inom nätverket under det gångna året. Årets rapport är ännu inte publicerad.

c) Arbetet inom Industriforum

- *Information från kommissionen*

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Kommissionen avser informera om arbetet inom Industriforumet. Forumet aviserades i den uppdaterade industristrategin från mars 2020 och hade sitt första möte i februari 2021. Forumet, vars uppgift är att understödja kommissionen i genomförandet av industristrategin, består av representanter från bland annat medlemsstater, industriorganisationer, icke-statliga organisationer, forskningsinstitutioner, och fackföreningar.

d) Workshop om reformen av förfarandena för godkännande och begränsning inom Reach (Brdo, 9 november 2021)

- *Information från det slovenska ordförandeskapet*

Ansvarigt statsråd:

Per Bolund

Förslagets innehåll:

Det slovenska ordförandeskapet väntas återrapportera från en informell workshop angående översynen av Reach-förordningen och förändringar av tillstånds- och begränsningsprocesserna. Reach-förordningen är en harmoniserad kemikalielagstiftning inom EU vars syfte är att garantera en hög skyddsnivå för människors hälsa och miljön samtidigt som konkurrenskraft och innovation förbättras.

e) Toppmöte i Slovenien om nästa generations innovatörer i EU och investeringskonferens (Ljubljana, 26–27 oktober 2021)

- *Information från slovenska ordförandeskapet.*

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet avser att rapportera från konferensen “*Next Round 21*” som ägde rum den 26–27 oktober 2021 i Ljubljana. Innehållet var brett och berörde bland annat Traffic Light (ett sätt att visualisera hur EU:s medlemsstater implementerar och fortskrider med policys och stödprogram till start-ups och scale-ups).

f) Svenskt icke-papper om en handlingsplan för tjänstesektorn

- *Information från svenska delegationen*

Ansvarigt statsråd:

Anna Hallberg

Förslagets innehåll:

Som uppföljning till det icke-papper som Sverige presenterade tillsammans med andra medlemsländer förra året och i ljuset av den reviderade industristrategin, har Sverige tagit fram ett papper om en handlingsplan för tjänster. I pappret uppmanas kommissionen ta fram en handlingsplan för tjänster under det kommande året. Ett antal åtgärder föreslås som kan tas

med i en sådan handlingsplan. Åtgärderna syftar huvudsakligen till att stärka efterlevnaden av befintligt regelverk på tjänsteområdet, följa upp redan identifierade hinder samt öka den fria rörligheten av yrkesverksamma.

g) Meddelande om en konkurrenspolitik – redo för nya utmaningar

- *Information från kommissionen.*

Ansvarigt statsråd:

Ibrahim Baylan

Förslagets innehåll:

Kommissionen avser informera om konkurrenspolitiken för år 2022 i sitt meddelande Competition Policy – Fit for New Challenges och i detta dra upp riktlinjerna för och åtgärder inom konkurrens- och statsstödsområdet.

h) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

- *Information från den franska delegationen.*

Ansvarigt statsråd:

Anna Hallberg

Förslagets innehåll:

Den franska delegationen förväntas presentera arbetsprogrammet för sitt inkommande ordförandeskap.

Rådets möte (Konkurrenskraft: forskning och rymd) den 26 november 2021

7. Rådsslutsatser om styrning av europeiska forskningsområdet (ERA)

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande av rådsslutsatser

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Rådsslutsatserna tar sin utgångspunkt i det meddelande som kommissionen presenterade i september 2020 och de rådsslutsatser som antogs vid Konkurrenskraftsrådet i november 2020 om att utveckla det europeiska forskningsområdet, ERA.

I rådsslutsatserna beskrivs en struktur där rådet ansvarar för policyutformning och strategisk styrning av ERA. Kommissionens funktion beskrivs vara att ta fram förslag på ERA-initiativ samt stödja och övervaka dess genomförande. Medlemsstaternas tillskrivs att tillsammans med kommissionen utforma och genomföra ERA-initiativen och anpassa sina nationella åtgärder, investeringar och reformer i strävan efter gemensamma mål. Slutligen framhålls behovet av att intressenterna är delaktiga i utformningen av policy.

I rådsslutsatserna uppmanas kommission och medlemsstaterna, samt rekommenderas associerade länder och tredjeländer, att vidta åtgärder och implementera aktiviteterna beskrivna i rådsslutsatserna. Till exempel uppmanas kommissionen att bilda ERA Forum i slutet av 2021, samt att presentera ett uppföljnings- och utvärderingssystem för ERA för Rådet i mitten av 2022.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att europeiska forskningsområdet (ERA) är ett viktigt gemensamt politiskt projekt och utvecklingen av ERA är av stor betydelse

för att skapandet av ny kunskap ska vara samhället och dess invånare till nytta. ERA ska stärka EU:s globala konkurrenskraft och näringslivets förmåga att möta olika samhällsutmaningar.

Regeringen anser att utvecklingen av ERA fortsatt ska bygga på excellensprincipen, vilket lyfts fram i rådsslutsatserna. Principen om excellens innebär att de bästa forskarna med de bästa idéerna i en ansökan för en utlysning får finansiering, vilket bör vara en hörnsten för alla investeringar inom ERA.

Regeringen anser att rådsslutsatserna är tydliga och väl fördelar ansvaret på rådet, kommissionen, medlemsstaterna och andra intressenter på ett sätt som kan stärka den fortsatta utvecklingen av ERA.

Regeringen konstaterar att många av åtgärderna för att utveckla ERA ligger på nationell nivå. Nationella reformer i alla länder inom ERA, för exempelvis jämställdhet och meritokratisk rekrytering inom akademi jämte nationella investeringar mot treprocentsmålet är en förutsättning för en effektiv inre marknad för kunskap och kunskapsarbetare. Åtaganden av ERA-åtgärder på nationell nivå ska vara frivilliga.

Regeringen ser positivt på att europeiska länder som associeras till Horisont Europa ska erbjudas att aktivt medverka i utvecklingen av ERA och att relevanta tredjeländer ska bjudas in från fall till fall.

Regeringen bedömer att förhandlingsresultatet ligger i linje med Sveriges ståndpunkter under förhandlingen. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom rådsslutsatserna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EUN 20 november 2020, 21 maj 2021 och 24 september 2021, UbU 12 november 2020, 18 maj 2021, 16 september och 9 november 2021.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2020/21:FPM25, En ny era för det europeiska forskningsområdet

8. Rådsrekommendation om Pakt för forskning och innovation i Europa

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Antagande av rådsrekommendation

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

I enlighet med kommissionens meddelande från september 2020 om ERA liksom rådslutsatser antagna vid KKR i december 2020 presenterade kommissionen juli 2021 ett förslag på en rådsrekommendation om en pakt för forskning och innovation i Europa. Rekommendation till en pakt innebär en icke-bindande överenskommelse mellan medlemsstaterna att tillsammans utveckla prioriterade åtgärder för forskning och innovation i syfte att utveckla ERA.

Rådsrekommendationen inleds med att ange gemensamma europeiska värderingar och principer för den europeiska forskningssektorn, till exempel vetenskaplig excellens, jämställdhet, etik, integritet, forskningens frihet, värdeskapande och socialt ansvar. Därefter identifieras ett antal olika prioriterade åtgärder som exempelvis öppen vetenskap, kopplingar till regionala program och åtgärder för att hantera samhällsutmaningar.

I rådsrekommendationen föreslås vissa mål för investeringar och önskvärda reformer i medlemsstaterna, exempelvis det sedan tidigare satta 3-procentsmålet av BNP till forskning och utveckling för medlemsstaterna, men också nya mål som att medlemsstater med låg andel FoU-utgifter ska öka sina nationella investeringar med 50% över fem år.

Avslutningsvis föreslås mekanismer och strukturer för genomförande och uppföljning av målen, bl.a. i form av en sammanhållen uppföljning samt gemensamma indikatorer.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att förslaget till rådsrekommendation kan bidra till utvecklingen av europeiska forskningsområdet (ERA).

Regeringen betonar att forskning och innovation till största delen är nationell kompetens och därför är utvecklingen av ERA beroende av nationella insatser och investeringar.

Regeringen ser positivt på att utvecklingen av nationella processer och policyverktyg, till exempel nationella färdplaner, ska ske på frivillig bas.

Regeringen ger fortsatt stöd till målsättningen att de totala utgifterna för forskning och utveckling inom EU bör öka till 3% av BNP i unionen. Regeringen ger även stöd till målet att medlemsstater med låg andel FoU-utgifter ska öka sina nationella investeringar med 50% över fem år.

Regeringen framhåller betydelsen av vetenskaplig excellens som kriterium för tilldelning av medel från europeiska program för forskning och innovation.

Regeringen betonar vikten av att förslaget till pakt innehåller principen om vetenskaplig excellens samt gemensamma värderingar om etik och integritet i forskning, forskningens frihet, värdeskapande samt jämställdhet och lika möjligheter.

Regeringen föreslår att Sverige ställer sig bakom rådsrekommendationen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EUN 20 november 2020, 21 maj 2021 och 24 september 2021, UbU 12 november 2020, 18 maj 2021, 16 september och 9 november 2021.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2020/21:FPM25, En ny era för det europeiska forskningsområdet

9. Forskning och innovation för att uppnå tvärsektoriella mål

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Riktlinjedebatt

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Vid mötet kommer ministrarna ha en riktlinjedebatt om behovet av att bättre integrera forskning och innovation för att uppnå uppsatta tvärssektoriella mål. Inför mötet har det slovenska ordförandeskapet presenterat ett underlag till diskussionen.

I underlaget beskrivs initiativen Fit for 55, Det nya europeiska Bauhaus och den europeiska myndigheten för beredskap och insatser vid hälsokriser (Hera) och hur målen ska uppnås genom satsningar av medel från Horisont Europa på bland annat uppdrag och partnerskap.

Fokus för debatten kommer vara på hur den tvärssektoriella samordningen av dessa tre initiativ hanteras på nationell nivå.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar initiativen Fit for 55, Det nya europeiska Bauhaus och Hera. Inom samtliga initiativ utgör forskning och innovation viktiga komponenter. Regeringen instämmer i behovet av strategiska satsningar inom olika policyområden i ambitionen att hantera samhällsutmaningar och öka konkurrenskraften.

Enligt regeringens uppfattning är det därför viktigt att EU:s ramprogram för forskning och innovation, Horisont Europa, bidrar till att uppnå målsättningarna inom Fit for 55, Det nya europeiska Bauhaus och Hera.

För att stärka det svenska deltagande inom Horisont Europa har regeringen för första gången antagit en nationell strategi för deltagandet. Strategin innehåller konkreta mål och insatser på aktörsnivå för att öka det svenska deltagandet.

De tre initiativen Fit for 55, Det nya europeiska Bauhaus och Hera har kopplingar till flertalet av de strategiska satsningar som pekats ut i den senaste forsknings- och innovationspropositionen, där det även framgår att de nationella forskningsprogrammen ska verka för synergier med Horisont Europa.

Vid sidan av strategiska satsningar för att hantera samhällsutmaningar vill regeringen betona vikten av grundforskning, satsningar på

forskningsinfrastruktur och effektiva innovationssystem. Frågor om akademisk frihet, jämställdhet i forskningen och vetenskaplig excellens får inte glömmas bort och måste inkluderas i arbetet i strategiska initiativ.

I regeringens samverkansprogram som finns utpekade i forsknings- och innovationspropositionen identifieras sektorsövergripande prioriteringar och mål som kan kopplas till Fit for 55, Det nya europeiska Bauhaus och Hera. Samverkansgrupperna har möjlighet att ge inspel till regeringen kring exempelvis policymässiga och regulatoriska förändringar och förslag på insatser som skulle möjliggöra ökad innovationskraft inom specifika områden.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: -

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: 2021/22:FPM6, 2021/22:FPM5,

10. Slutsatser om en rymd för alla

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Godkännande av rådsslutsatser

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Rådsslutsatserna konstaterar inledningsvis att industrikapaciteten inom rymdsektorn är ojämnt fördelad inom Europa och påpekar att antalet små och medelstora företag ökar snabbare i länder som redan har en etablerad rymdindustri. Rådsslutsatserna lyfter därför fram att innovationskraften hos nya, små och medelstora företag bör stödjas med hjälp av de olika finansieringsmöjligheter som EU har till förfogande. Syftet bör, enligt rådsslutsatserna, framför allt vara att fler företag i medlemsländerna ska kunna bli bättre integrerade i det europeiska ”ekosystemet” inom rymd.

Rådsslutsatserna betonar vidare bl.a. vikten av fortsatt oberoende europeiskt tillträde till rymden, av tillgång till riskkapital och av

samordning med de aktiviteter som bedrivs inom det europeiska rymdorganet ESA.

I rådsslutsatserna noteras att rymdlägesbild kommer vara viktigt för skydd av existerande rymdinfrastruktur. Rådsslutsatserna inbjuder bl.a. Kommissionen att undersöka möjligheterna att utveckla ett rymdbaserat system för säker kommunikation i EU. Samtidigt understryks vikten av ett framgångsrikt genomförande av jordobservationsprogrammet Copernicus och av full operativ förmåga för satellitnavigeringssystemet Galileo. Rådsslutsatserna lyfter också fram behovet av att säkerställa ett hållbart utnyttjande av rymden i vilket bl.a. bör ingå åtgärder för att utveckla förmåga till rymdtrafikledning.

Rådsslutsatserna inbjuder slutligen Kommissionen, EU:s rymdmyndighet (EUSPA) och medlemsstaterna att förstärka banden mellan rymd och icke-rymd-sektorer, och att främja utvecklingen av ”ekosystem” inom rymd i medlemsstaterna. Dessutom inbjuds Kommissionen att se över vilka reglerande och standardiserande åtgärder som kan behövas för ökad användning av EU:s rymdtjänster i samhället.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen anser att rådsslutsatserna ligger väl i linje med den svenska rymdstrategins prioriteringar.

Regeringen ser positivt på att EU:s möjligheter till stödjande finansiering och program används i större utsträckning för att inte minst små och medelstora företag ska kunna utvecklas, men även etableras, inom och i nära samverkan med rymdsektorn.

Regeringen konstaterar att rådsslutsatserna understryker betydelsen av att EU stödjer ett oberoende europeiskt tillträde till rymden, och ser positivt på ett nära samarbete med medlemsstaterna och med ESA för att säkerställa detta.

Regeringen ser positivt på att ett framgångsrikt genomförande av Copernicus och Galileo säkerställs vilket stämmer med Sveriges prioriteringar sedan flera år.

Regeringen bedömer att förhandlingsresultatet ligger i linje med Sveriges ståndpunkter under förhandlingen. Regeringen föreslår därför att Sverige ställer sig bakom rådslutsatserna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: UbU den 9 november 2021.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

11. Rymdtrafikledning

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Rapport från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Ordförandeskapet kommer rapportera om rymdtrafikledning.

Ordförandeskapet har mot bakgrund av bl.a. en konferens om rymdtrafikledning, som ägde rum på tyskt initiativ i juni 2021, tagit fram en rapport om status för EU:s arbete att utveckla en samsyn kring hur förmåga till rymdtrafikledning bör utvecklas och hur den europeiska synen på frågan kan tas vidare i en internationell diskussion.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen avser inte att framföra några synpunkter under punkten Space Traffic Management.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

12. Långsiktig hållbarhet hos och hållbar utveckling och finansiering av den ”nya rymden”

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Policydebatt

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Förslagets innehåll:

Underlaget för policydiskussionen utgår från en kort beskrivning av utvecklingen inom ”New Space” och de möjligheter till nya innovationer, affärsmodeller och applikationer som därigenom har uppstått. Konsekvenser av ett ökande antal satelliter i omloppsbana runt jorden och statlig påverkan på marknadsvillkoren berörs kort. Diskussionsunderlaget tar därefter kortfattat upp förutsättningarna för och behovet av långsiktigt hållbar användning av rymden, liksom behovet av finansieringsmöjligheter för små och medelstora rymdföretag.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen konstaterar att rymdens och rymdverksamhetens betydelse för olika samhällsfunktioner växer på många områden, t.ex. för kommunikation, navigation, finansiella transaktioner, jordobservation och klimatövervakning. Samhället har därför blivit allt mer beroende av de tjänster och funktioner som satelliter tillhandahåller.

Regeringen konstaterar vidare att de stora mängder data om jorden och atmosfären som rymdinfrastrukturen genererar ger nya möjligheter för innovativa företag att utveckla samhällsnyttiga tjänster och produkter. Inte minst nya, små och medelstora företag är beroende av tillgång till kapital för att kunna utvecklas.

Regeringen anser därför att det bör genomföras insatser inom EU för att öka kunskapen bland europeiska företag om Unionens olika stöd- och finansieringsprogram, och för att sprida kunskap bland

investerare om de möjligheter som den snabba utvecklingen inom rymdsektorn kan erbjuda.

Regeringen anser vidare att rymdverksamhet måste bedrivas med nytta för samhället i fokus. Det har därmed blivit viktigare att vi skyddar rymdmiljön och bidrar till ett långsiktigt hållbart och fredligt nyttjande av rymden för att säkerställa tillgången till den.

Regeringen anser att eventuella nya uppgifter och åtaganden ska finansieras genom omprioriteringar och inte innebära en ökning av EU-budgeten. Utgiftsdrivande åtgärder på EU-budgeten behöver finansieras genom omprioriteringar i den fleråriga budgetramen (MFF).

Datum för tidigare behandling i riksdagen: UbU den 9 november 2021.

Fortsatt behandling av ärendet: -

Faktapromemoria: -

13. Övriga frågor

a) Gemensamma företag

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Innehåll: Ordförandeskapet kommer informera om gemensamma företag inom Horisont Europa.

b) Evenemang och aktiviteter under det slovenska ordförandeskapet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Rapport från ordförandeskapet

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Innehåll: Ordförandeskapet kommer rapportera om evenemang och aktiviteter under Sloveniens ordförandeskap.

c) ESFRI färdplan 2021, en strategisk agenda för forskningsinfrastruktur

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Innehåll: Kommissionen kommer informera om färdplanen 2021 för ESFRI.

d) Arbetsprogrammet för det inkommande ordförandeskapet

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från den franska delegationen

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Innehåll: Den franska delegationen kommer informera om Frankrikes kommande ordförandeskap.

e) Uppbyggnad av ett ryldbaserat, globalt, säkert kommunikationssystem i EU

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från kommissionen

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Innehåll:

f) Det kommande ordförandeskapets arbetsprogram

Vilken typ av behandling förväntas i rådet: Information från den franska delegationen

Ansvarigt statsråd: Matilda Ernkrans

Innehåll: Den franska delegationen kommer informera om Frankrikes kommande ordförandeskap.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen avser inte att framföra några synpunkter under punkten Övriga frågor.